

Lokalresursplan 2021

Huddinge kommun

Tomtbergaskolan mars 2021, foto - Huddinge samhällsfastigheter

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	1
Inledning	2
Grundskolenämnden	3
Förskolenämnden	12
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.....	22
Socialnämnden	23
Vård- och omsorgsnämnden	25
Kultur- och fritidsnämnden.....	30
Huddinge samhällsfastigheter	36
Kommunstyrelsen	37

Bilaga 1 Grundskolenämndens lokalbehovsprognos

Bilaga 2 Förskolenämndens lokalbehovsprognos

Bilaga 3 Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens lokalbehovsprognos

Bilaga 4 Socialnämndens lokalbehovsprognos

Bilaga 5 Vård- och omsorgsnämndens lokalbehovsprognos

Bilaga 6 Kultur- och fritidsnämndens lokalbehovsprognos

Inledning

Nämnderna ansvarar för att prognostisera och beskriva sina lokalbehov med sådan framförhållning och tydlighet att lokalbehov kan utvärderas, resursplaneras och mötas av ny eller utökad verksamhet i tid. Förvaltningarna har till kommunstyrelsens förvaltning presenterat lokalbehovsprognoser som baseras på kommunens befolkningsprognos. Lokalbehovsprognoserna utgör underlag för Huddinge kommuns Lokalresursplan.

Kommunstyrelsen ansvarar för den övergripande analysen och planeringen avseende lokalförsörjning, nyttjandet av kommunens mark, nyttjande av fastighets- och lokalbestånd samt beslut som rör förändrad lokalanvändning, underhållsplanering samt ny- till- ombyggnad i fastigheter. I samband med att lokalresursplanen godkänns, beslutar kommunstyrelsen om uppdrag/utredningar. Kommunstyrelsens förvaltning har den ledande strategiska lokalförsörjningsfunktionen med styrnings-, samordnings- och uppföljningsuppdrag. Strategisk lokalförsörjning utvärderar delarna och den totala lokalbehovsprognosen, den totala tillgångs/resursförsörjningen av lokaler samt ansvarar för att utveckla, resursplanera och lämna förslag till beslut gällande hela kommunens lokalförsörjning. Lokalstrategifunktionen på kommunstyrelsens förvaltning samordnar mellan fastighetsbolag och kommunens tjänstemannaorganisationer i strategiska lokal- och fastighetsfrågor för verksamhetslokaler.

2021 års lokalresursplan är försenad i förhållande till det årshjul som beslutades i samband med ny lokalförsörjningsprocess för Huddinge kommun i september 2020. Förseningen beror främst på att arbetet påbörjades senare på grund av att lokalförsörjningsprocessens arbetsmoment inte var klar i april 2020, när arbetet skulle ha påbörjats, samt att kommunens organisation för lokalförsörjningsfrågor har genomgått och genomgår förändringar sedan september 2020, för att anpassas till beslutad lokalförsörjningsprocess. Den relativt stora mängd uppdrag som föreslås i årets lokalresursplan står inte i proportion till kommunens aktuella organisation och bemanning på området. En konsekvens av det är att en prioriteringsordning behöver göras för uppdragen. Det kommer sannolikt att ta några år innan samtliga uppdrag i lokalresursplanen har utförts.

2021 års lokalresursplan saknar redovisning av underhållsbehovet på kort och lång sikt i det egna lokalbeståndet. Det beror på att Huddinge samhällsfastigheter inte kunnat ta fram en samlad långsiktig underhållsplan för hela beståndet under den korta tid som funnits tillgänglig sedan lokalförsörjningsprocessen beslutades. Till nästa års lokalresursplan ska även underhållsplaneringen ingå för att möjliggöra en sammanhängande planering av genomförandet av stora underhållsprojekt med tillhörande evakueringsplanering.

I 2021 års lokalresursplan är det inte möjligt att beskriva driftkonsekvenser av förslag till lösningar, på grund av att det saknas tillgängliga fakta.

Grundskolenämnden

Kommunövergripande

Totalt redovisar barn och utbildningsförvaltningen ett underskott om 1938 grundskoleplatser för läsåret 20/21, av vilka 1019 avser åk. 7-9 och resterande 919 avser åk. F-6. Den redovisade bristen är i sig svår att tolka då den inte motsvaras av några barn som saknar skolplacering. Istället utgör den en mellanskillnad mellan det totala antalet skolbarn som bor i Huddinge kommun och det antal skolplatser som finns tillgängliga genom Huddinges egna kommunalt drivna skolor samt en andel av platserna i de friskolor som finns inom kommunens gränser.

För att få ett klarare begrepp om balansen mellan behov och utbud av seende skolplatser under innevarande läsår består i får man titta på nedanstående siffror, som går att härleda ur de uppgifter som redovisas i behovsprognosen:

- 16 av kommunens 33 egna grundskolor tar emot färre elever än de har plats för. Totalt rör det sig om 887 lediga platser på dessa skolor.
- 13 av kommunens skolor tar emot fler elever än deras redovisade kapacitet. Totalt tar dessa skolor emot 575 fler elever än den redovisade kapaciteten. I de flesta av dessa skolor handlar det om att man har en genomsnittlig klasstorlek som överstiger de 27 barn per klass som kapacitetsberäkningen utgår från, medan det i enstaka fall rör sig om att lokalerna i ett eller flera avseenden (så som dimensionering av matsal, idrottshall och liknande) är dimensionerade för ett lägre antal elever än de tar emot.
- De 7 friskolor som är belägna i kommunen har kapacitet att ta emot 3105 elever. Totalt tar de emot 1797 barn från Huddinge kommun.
- 2010 barn från Huddinge kommun går i skola utanför Huddinge kommun.

Sammantaget ger detta en nulägesbild där det är relativt god balans mellan tillgång och efterfrågan av grundskoleplatser i Huddinge kommun, men också att fler Huddingebarn går i skola utanför kommunen än antalet barn boende i andra kommuner som söker sig till skolor belägna i Huddinge. I Vårby, Högmora och i östra Huddinge är andelen elever som söker sig utanför kommunen så stor att det finns anledning att genomföra fördjupade studier för att förstå dess orsaker.

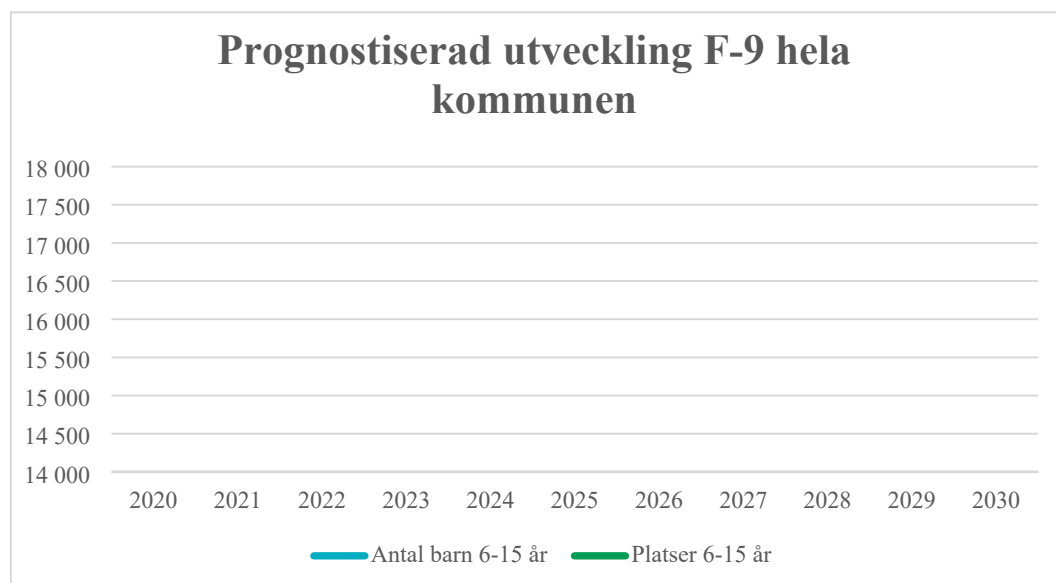
Det är också viss obalans så till vida att vissa av kommunens skolor är så populära att de tvingas tacka nej till elever som söker sig dit, medan andra skolor har svårt att fylla sina platser. Det framgår inte av behovsprognosen hur sökmönstret ser ut till de olika skolorna i kommunen. Det finns ett behov av utvecklad och fördjupad analys på det här området för att bättre förstå vad som döljer sig bakom siffrorna. Kunskap om hur stor del av barnen som har sin närmaste skola som förstahandsval, hur många

barn i olika områden som får sitt förstahandsval tillgodosett och hur detta förändras över tid är nödvändig för att förstå behoven.

Utveckling fram till 2030

Behovsprognosen visar på en relativt svag tillväxt med en genomsnittlig ökning av antalet barn i skolålder på 0,72% per år fram till 2030. Bara inräknat redan beslutade projekt som är under genomförande kommer det redovisade underskottet av platser att sjunka från 1938 platser till ca 1 100 platser läsåret 25/26. Detta kan förväntas leda till att fler av kommunens skolor kommer att få svårt att fylla sina platser de närmaste åren.

Under perioden 2025 till 2030 visar prognosen att underskottet på platser ökar igen för att nästan nå nuvarande nivå år 2030. Det är dock under förutsättning att inga ytterligare skolplatser tillförs utöver redan beslutade fram till 2030.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen utveckla en ny modell för en fördjupad behovsprognos för grundskolenämndens verksamhetsområde.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen och Huddinge samhällsfastigheter inventera kommunens bestånd av skolor med avseende på kapacitet och kapacitetsbegränsande faktorer.

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen och Huddinge samhällsfastigheter utreda förutsättningarna samt skapa en beredskap för att med tillfälliga eller permanenta åtgärder utöka kapaciteten på kommunens samtliga skolor.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen ta fram skolstrukturplaner för östra, mellersta, sydvästra och nordvästra Huddinge (gemensamt för förskolenämnden och grundskolenämnden).
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen och Huddinge samhällsfastigheter ta fram standardiserade lokalprogram, rumsfunktionsprogram och lokallösningar för grundskolor i Huddinge kommun.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen utreda och beskriva skolgårdens funktion för grundskolans verksamhet.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen och Huddinge samhällsfastigheter ta fram ett generellt program för skolgårdars utformning och funktion.

Östra Huddinge

Behovsprognosen för östra Huddinge förutspår en kraftigare tillväxt i Vidja och Länna medan tillväxten i Skogås och Trångsund förväntas bli betydligt svagare. I genomsnitt prognostiseras antalet skolbarn i området växa med ca 1,1% per år.

Den prognostiserade befolkningsökningen i Vidja bör bevakas noga och möjligheten för en eventuell framtida etablering av en småskalig kombinerad förskola/skola bör ses över i samband med framtagande av en skolstrukturplan för Östra Huddinge.

Skogås, Trångsund och Länna kännetecknas alla av att en relativt stor andel av eleverna går i skola utanför kommunen, trots att samtliga skolor i området utom

Östra grundskolan har kapacitet att ta emot fler elever. Det är en situation som behöver analyseras mer noggrant för att få mer kunskap om bakomliggande orsaker. Samtidigt behöver det finnas en beredskap för att möta en potentiell ökad efterfrågan som skulle följa om man kunde vända den nuvarande trenden. Enligt förvaltningens lokalbehovsprognos finns ett underskott av skolplatser i området och det är delvis på grund av den höga benägenheten att söka sig utanför kommungränsen som man klarar av att ta emot alla elever. Med anledning av denna situation är det angeläget

att se över möjligheten till kapacitetsökning på befintliga skolor parallellt med att man utreder och bemöter bakomliggande orsaker till en nuvarande frånvalstrend.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen utreda bakomliggande orsaker till att en relativt hög andel av barnen i östra Huddinge går i skola utanför kommunen.

Mellersta Huddinge

Behovsprognosen för mellersta Huddinge visar på en kraftig tillväxt i Högmora där antalet barn i skolålder förväntas dubblas de närmaste 10 åren. I Sjödalén och Gladö-Lissma förväntas en relativt stark tillväxt i antal skolbarn under perioden (ca 1,7 % per år) medan Fullersta står still och Snättringe och Stuvsta har ett sjunkande antal barn. Sammanräknat förväntas hela Mellersta se en relativt svag tillväxt runt 0,7 % per år.

Vidare pekar lokalbehovsprognosen på att det i dagsläget är många skolor i Mellersta som tar emot fler elever än den bedömda maxkapaciteten, vilket tyder på viss brist på platser. Samtidigt tillförs fler skolplatser bara genom de pågående projekten på Tomtbergaskolan och Utsäljeskolan, än den förväntade tillväxten i mellersta för hela den kommande 10-årsperioden.

Följande brister i området skulle behöva bemötas under den kommande 10-årsperioden:

- I Högmora saknas både en skola och en lämplig skoltomt. I nuläget bor det tillräckligt med barn i området för att fylla en enparallellig F-6 skola och i slutet av prognosperioden förväntas antalet barn ha växt till att motsvara en tvåparallellig F-6 skola. I dagsläget går en stor andel av Högmorabarnen i skola utanför kommunen.
- I Fullersta saknas kapacitet inom F-6 motsvarande en parallell.
- I Sjöängen visar lokalbehovsprognosen en brist på platser inom åk. 7-9. Samtidigt har Kvarnbergsskolan kapacitet att ta emot fler elever. Detta förhållande behöver analyseras djupare för att kunna leda till förslag på lämplig åtgärd. En möjlig åtgärd för att skapa fler platser inom 7-9 är att anpassa lokalerna på Balingsnässkolan för ändamålet efter att en ny fristående skola har etablerats i Balingsnäs.
- Gladö-Lissma saknar skola idag. Kommunen bör se över om det är möjligt att planlägga en tomt för en mindre kombinerad förskole och skolverksamhet för att möjliggöra en framtida etablering av en fristående verksamhet i området.

Det ligger en utmaning i att möta beskrivna brister utan att totalt sett skapa ett överskott av skolplatser i området.

Solfagraskolan och Kungsklippeskolan har båda inomhusmiljöproblem som behöver åtgärdas så snart som möjligt. Solfagraskolan har också en byggnad som är uppförd med tidsbegränsat bygglov, som behöver ersättas i samband med detta.

Det råder obalans i mellersta Huddinge avseende förhållandet mellan friskolor och kommunala skolor. Myrängsskolan, med sina 150 platser, är det enda fristående alternativet i kommundelen. Utifrån valfrihetsperspektivet är ett förslag att överväga om samtliga nya skolor som ska etableras i området ska bli friskolor, inklusive Aspen Palmen, där det tidigare beslutats att den ska uppföras och drivas i kommunal regi.

Vad gäller den nya F-3 skola som ska uppföras i Balingsnäs finns anledning att överväga en justering av det beslut som säger att skolan ska uppföras som en fyrparallellig F-3 skola. Beslutet påverkar den framtida friskoleaktörens bestämmanderätt över sin egen verksamhet. Beslutet motverkar målsättningen att skapa valfrihet för kommuninvånarna då man förutsätter att samtliga F-3 klasser i området ska ligga hos friskolan, medan samtliga klasser inom 4-6 ska finnas i den kommunala skolan. Med en sådan struktur kommer barn i området mer eller mindre vara hänvisade att gå i friskola upp till och med årskurs 3 för att därefter byta till den kommunala skolan för resterande del av sin skolgång. En fördelning skulle kunna vara att den nya friskolan etableras som en tvåparallellig F-6 skola och att kommunen samtidigt erbjuder F-6 verksamhet i egen regi på Balingsnässkolan.

Med anledning av den svaga tillväxten i mellersta Huddinge bör uppförandet av den nya skolan på Aspen Palmen skjutas till efter 2030.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen utreda lämplig lokalisering av en tvåparallellig F-6 skola i Högmora.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen utreda hur man på bästa sätt utökar kapaciteten inom F-6 i Fullersta.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen genomföra en fördjupad analys avseende bristen på 7-9 platser i Sjöängen och ta fram förslag på lämplig åtgärd.

- Kommunstyrelsens förvaltning ska utreda möjligheten att planlägga mark för en kombinerad skol- och förskoleverksamhet i Gladö/Lissma.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen och Huddinge samhällsfastigheter arbeta fram förslag avseende om och tillbyggnad av Solfagraskolan.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen och Huddinge samhällsfastigheter arbeta fram förslag avseende om och tillbyggnad av Kungsklippeskolan.

Förslag till beslut

Den nya skolan på Aspen Palmen senareläggs i planeringen till att uppföras efter 2030. Kommunfullmäktiges beslut om framtida verksamhetsutförare och byggherre från den 17 december 2018 avseende Aspen/Palmen ändras och kommunstyrelsen får i uppdrag att genom markanvisningsförfarande tillse att ny grundskola för årskurs F-9 uppförs av en privat aktör.

Kommunfullmäktiges beslut om F-3 skola i östra Balingsnäs från den 24 augusti 2020, paragraf 2 ändras och kommunstyrelsen får i uppdrag att genom markanvisningsförfarande tillse att ny grundskola för årskurs F-6 uppförs av en privat aktör.

Sydvästra Huddinge

Lokalbehovsprognosen för sydvästra Huddinge visar ett överskott av platser i förhållande till antal barn i området. Situationen balanseras upp till viss del av ett nettoinflöde av elever från andra kommuner. Samtidigt prognostiseras en svag tillväxt på under 0,5 % per år avseende antal skolbarn i kommundelen. Antalet barn i Flemingsberg förväntas växa medan antalet barn i Glömsta sjunker under perioden.

Totalt sett behöver ingen kapacitet tillföras till området före 2030 för att skolorna i området ska klara av att ta emot barnen som är bosatta där.

Det finns dock två brister i området som behöver hanteras så snart som möjligt.

- Det är brist på idrottshallskapacitet i området i förhållande till skolornas behov. Främst berör det Vistaskolan, Lindscholan och Rosenhillskolan.
- Vistaskolan är byggd som en tvåparallellig F-9 skola men har i omgångar utökats till en treparallellig skola genom tillfälliga byggnader och andra mer eller mindre kortsiktiga lösningar. Skolan bär dock på ett flertal brister i lokalerna utifrån det

stora elevantalet. Sett till antalet barn i området under den närmaste tioårsperioden skulle Vistaskolan inte behöva ta emot mer än två klasser per årskurs. Om skolan ska fortsätta vara en treparallellig skola som idag behöver den genomgå en omfattande om- och tillbyggnad för att hantera brister och ersätta tillfälliga lokaler. Det är dock tveksamt om det är rimligt att bygga ut en skola i Glömsta för att kunna ta emot barn från Vårby. Vistaskolan är å andra sidan en populär skola och en eventuell återgång till tvåparallellig verksamhet skulle medföra att många vårdnadshavare inte skulle kunna få sitt förstahandsval tillgodosett.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen utreda hur man på bästa sätt tillför idrottshallskapacitet till skolorna i sydvästra Huddinge.
-
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen utreda för- och nackdelar med möjliga vägval avseende Vistaskolan.

Nordvästra Huddinge

Enligt lokalbehovsprognosen för nordvästra Huddinge är tillväxten totalt i området under 0,6% per år. I Vårby prognostiseras en årlig tillväxt på ca 0,3% per år medan Segeltorp ser en svag minskning av antalet Barn. Prognosen för hela området lyfts av den planerade bostadsbebyggelsen i Kungens Kurva och Vårby udde.

I Segeltorp tar skolorna emot fler elever än den bedömda kapaciteten, vilket pekar på en bristsituation. Från och med höstterminen 2022 tillkommer dock kapacitet när Långsjöskolans nya byggnad står klar, vilket i kombination med långsamt sjunkande elevantal kommer att leda till en bättre balans i området.

Vårby sticker ut kraftigt i jämförelse med resten av kommunen så till vida att en stor andel (ca 50 %) av barnen i området går i skola utanför Vårby. 36% av barnen i Vårby går i skola utanför kommunen och 42 % går i en kommunal skola i området. Detta medför att de kommunala skolorna i Vårby har gott om utrymme att ta emot fler elever trots att lokalbehovsprognosen pekar på en brist på mer än 500 skolplatser i området. Dessa siffror visar behöver djupanalyseras för att kunna bemötas med relevanta åtgärder.

Under hösten 2021 kommer Vårbackaskolan att evakueras till tillfälliga lokaler till följd av inomhusmiljöproblem i den gamla skolbyggnaden. På grund av osäkerheten gällande möjligheten att förlänga det tillfälliga bygglovet avseende evakueringslokalerna behöver arbetet med att ta fram program och påbörja

projektering av en ny skola på Vårbackaskolans gamla tomt påbörjas omgående. Parallellt med detta bör en snabbutredning genomföras för att se över om det finns någon möjlig alternativ placering i området.

Engelska skolan kommer att etablera en ny verksamhet vid Vårby udde. Deras målsättning är att starta verksamheten så snart som möjligt (2023 eller 2024) oberoende av genomförandetakten avseende de nya bostäderna i området.

Den preliminära planeringen för den nya skolan i Kungens Kurva innebär att skolan byggs i två etapper där den första delen står klar hösten 2028. När skolan är färdigbyggd ska den inrymma en treparallellig F-9 verksamhet.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen utreda bakomliggande orsaker till att en relativt hög andel av barnen i Vårby går i skola utanför Vårby och utanför kommunen.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen utreda möjliga alternativ för lokalisering av den nya Vårbackaskolan.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen och Huddinge samhällsfastigheter påbörja programarbetet för den nya Vårbackaskolan.

Kommande investeringar

Nedanstående tabell visar det från lokalresursplanen härledda investeringsbehovet för perioden 2021-2030, både omfattande projekt som ska genomföras och drivas i kommunal regi och de som ska ske i privat regi. Investeringsbelopp är angivna i miljoner kronor. Samtliga siffror utom de som ligger närmast i tid (2021-2022) utgörs av grova uppskattningar vars främsta syfte är att ge en uppfattning om storleken på de enskilda projekten och förhållandet mellan kommunala och privata investeringar. Beloppen avser det totala investeringsbehovet för respektive projekt och de står utplacerade på året för planerad byggstart.

Grundskolenämnden	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Nya Utsäljeskolan	475									
Ombyggnad Stensängsskolan	110									
Skolgårdsupprustning Hörningsnäs	3									
Nya Vårbackaskolan				100						
Om och tillbyggnad Kungsklippeskolan				100						
Om och tillbyggnad Solfagra				200						
Ny grundskola F-6 Högmora (privat)							150			
Ny F-6 skola i Ballingsnäs (privat)					150					
Engelska skolan Vårby Udde (privat)			290							
Ny skola Kungens kurva (privat)							430			
Summa	588	0	290	400	150	0	580	0	0	0

Förskolenämnden

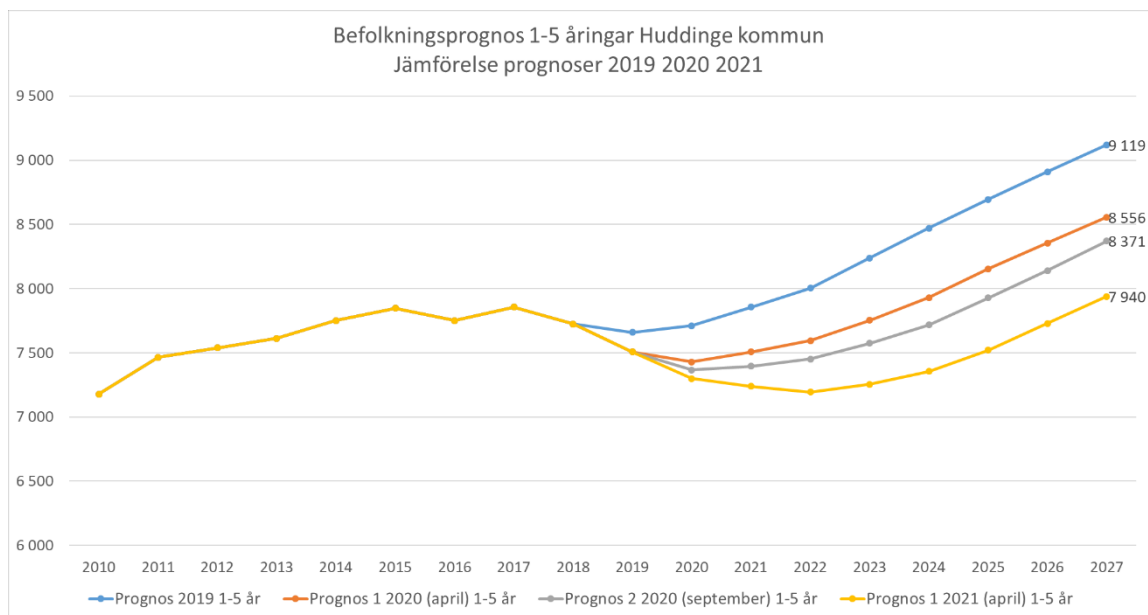
Kommunövergripande

Totalt redovisar barn och utbildningsförvaltningen en bedömd överkapacitet på ca 580 förskoleplatser avseende toppbelastningen under våren 2021. Antagandet om överkapacitet bygger på en beräkning där förskolorna under toppbelastningen i april-maj tar emot det antal barn per avdelning i snitt som de är byggda för (nybyggda förskolor är normalt sett dimensionerade för 20 barn per avdelning). Överskottet ser ut att vara relativt jämnt fördelat över hela kommunen. Ungefär en tredjedel av det bedömda överskottet återfinns inom fristående förskolor och två tredjedelar i kommunens egna förskolor.

Det bör framhållas att för att det ska finnas utrymme för valfrihet och för att alla barn ska kunna få en förskoleplats i relativ närhet till hemmet behöver det finnas ett visst överskott i lokalbeståndet. Ett överskott av platser ger också verksamheten bättre förutsättningar att arbeta med mindre barngrupper.

Den redovisade överkapaciteten bör inte tolkas som att kommunen behöver avveckla 580 förskoleplatser. Främst ska det tolkas som en del av bakgrundsbeskrivningen till de förslag i lokalresursplanen som handlar om att minska den planerade tillkommande kapaciteten av nya förskolelokaler, samt att på vissa geografiska platser avveckla kapacitet.

En del av förklaringen till att det har uppstått ett överskott av platser står att finna i att befolkningsprognoserna de senaste åren överskattat tillväxten av barn i förskoleålder. Det i sin tur beror på flera orsaker så som att det har färdigställts färre bostäder än planerat, att barnafödandet har legat på en relativt låg nivå och att inflyttningen från andra länder minskat under pandemin. Nedanstående graf visar de fyra senaste befolkningsprognoserna för antalet 1-5 åringar i Huddinge kommun. Den senaste prognosen (gula linjen) visar på en minskning år 2022 och därefter en svag uppgång åren 2023-2024. Från prognosen för två år sedan som pekade på att det skulle vara 9119 barn 1-5 år 2027 så är det en stor skillnad från den senaste prognosen som visar 7940 barn 1-5 år 2027 (skillnad på 1179 barn). Detta får en stor påverkan på planeringen av verksamheten för behov av personal, lokaler och övrigt.

Lokalkostnader är, näst efter personalkostnader, förskolenämndens största kostnadspost. För de kommande åren 2022-2024 kommer lokalkostnaderna öka ytterligare då bland annat två nya förskolor står färdiga för inflyttning. Minskningen i volymer de kommande åren gör att lokalkostnaden per inskrivet barn ökar då verksamheten har svårt att minska lokalkostnader i motsvarande takt.

Lokalöverskottet utgör en belastning för verksamheten på så vis att det binder upp ekonomiska resurser i lokaler som annars hade kunnat användas till verksamhet, men också genom att de förskolor som inte fyller sina platser får sämre planeringsförutsättningar för att bemanna och resurssätta sin verksamhet. En annan effekt av överskottet är att det blir svårt att locka fristående aktörer att etablera sig i kommunen.

Ur ett ekonomiskt perspektiv bör kommunen eftersträva att ligga så nära noll som möjligt avseende balansen mellan behov och utbud. Varje avdelning som tillförs beståndet utöver det antal som behövs kostar kommunen ungefär en halv miljon kronor om året i tillkommande lokalkostnad. Utöver det tillkommer en kostnad för verksamheten i form av att det blir svårare att utnyttja andra resurser (främst personal) effektivt då man inte i verksamheten kan fylla sina avdelningar. Denna kostnadseffekt kan vara lika stor eller större än lokalkostnadseffekten, men den är dock inte linjärt korrelerad till överskottets storlek då verksamheterna har möjlighet (i alla fall i viss utsträckning) att anpassa bemanningen i förhållande till hur många barn man har i verksamheten.

Förskolenämnden har i sina tematiska strategier bland annat slagit fast att förskolor i Huddinge kommun ska utformas med hänsyn tagen till skolverkets rekommendationer om barngruppers storlek. Det finns anledning till att fördjupa sig i hur detta implementeras i verksamheten och vad det ställer för krav på lokalernas utformning i samband med arbetet med att ta fram standardiserade lokalprogram, rumsfunktionsprogram och lokallösningar för förskolor i Huddinge kommun.

Utveckling fram till 2030

Behovsprognosen visar på en relativt stark tillväxt med en genomsnittlig ökning av antalet barn i förskoleålder på 2,1% per år fram till 2030. Merparten av den prognostiserade tillväxten förväntas ske i slutet av prognosperioden (2027-2030) då fler nya bostäder förväntas bli färdigställda. Totalt behöver det tillföras ytterligare 718 platser utöver befintliga och redan beslutade förskolor för att möta behovet till 2030. De förskolor som utgör mellanskillnaden mellan dessa 36 avdelningar och de 20 respektive 30 förskolor som anges i lokalbehovsprognosen är sådana förskolor som bedöms behövas på sikt, men som behöva skjutas till ett färdigställande efter 2030. För att undvika att bygga upp ett stort och kostnadsdrivande överskott av förskoleplatser är det viktigt att kommunen arbetar med kontinuerlig uppdatering av prognoser och agerar följsamt gentemot förändringar i dessa.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen utveckla en ny modell för en fördjupad behovsprognos för förskolenämndens verksamhetsområde.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen och Huddinge samhällsfastigheter utreda förutsättningarna för att med tillfälliga eller permanenta åtgärder utöka kapaciteten på kommunens friliggande förskolor.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen ta fram skolstrukturplaner för östra, mellersta, sydvästra och nordvästra Huddinge (gemensamt för förskolenämnden och grundskolenämnden).
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen och Huddinge samhällsfastigheter ta fram standardiserade lokalprogram, rumsfunktionsprogram och lokallösningar för förskolor i Huddinge kommun.

Förskolor i bottenvåning av bostadshus

En stor andel av de nya förskolor som planeras i kommunen ligger i bottenvåning av flerbostadshus. En fördel med detta är att det i slutändan möjliggör en högre exploateringsgrad och därmed bättre förutsättningar för att nå ekonomi i kommunens exploateringsprojekt. Samtidigt finns det negativa aspekter med planläggning av förskolor i bottenvåning av bostadshus som både kan påverka verksamhetens förutsättningar och medföra andra ekonomiska konsekvenser för kommunen vid sidan av exploateringsprojektets budget.

- Det höga värdet för markens alternativanvändning i tätbebyggda områden (där det normalt är aktuellt med förskolor i bottenvåning av bostadshus) och den höga graden av konkurrerande intressen leder till att förskolegårdar ges en förhållandevis liten storlek.
- Förskolelokalen blir sällan effektivt eller väl utformad då lokalens yttre avgränsning styrs av bostädernas utformning före verksamhetens behov.
- Lokalens färdigställande styrs i tid av när bostäderna i huset behöver byggas. Det innebär att man i ett tidigt skede avhänder sig möjligheten att styra lokalens färdigställande utifrån när i tiden behovet uppstår. Om det endast handlar om en enskild förskola är problemet inte så stort, men i stora exploateringsområden där alla nya förskolor planeras i bottenvåning (som exempelvis Kungens kurva och Vårby udde) finns en påtaglig risk att det uppstår stora överskott eller underskott av platser under lång tid. Sådana överskott kan komma att bli mycket kostsamma för kommunen och kan på relativt kort tid äta upp de exploateringsvinster som möjliggörs genom den högre exploateringsgraden.

Det finns anledning att ta fram en ytterligare utvecklad strategi för hur förskolor planeras i och i anslutning till större exploateringsområden, där verksamhetens förutsättningar att genomföra sitt uppdrag väl beaktas liksom andra kommunalekonomiska långsiktiga effekter beaktas, tillsammans med ekonomin i exploateringsprojektet

Planläggning av förskolor på privatägd mark

I flera av kommunens stora utvecklingsområden äger kommunen lite eller ingen mark. Kommunen kan fortfarande planlägga annans mark för allmänna ändamål som skola och förskola, men det saknas lagstöd för att ålägga privata fastighetsägare att bygga lokaler för sådana allmänna ändamål. Plan- och bygglagen ger istället fastighetsägaren rätt att kräva inlösen av sådan mark till för kommunen ofördelaktiga villkor. Om kommunen planlägger förskolor på annans mark (och särskilt om det sker i form av förskola i bottenvåning av bostadshus) är det viktigt att kommunen och exploatören från ett tidigt skede är överens om förutsättningarna för det. Det kan vara nödvändigt för kommunen att erbjuda sig att hyra eller på annat sätt garantera hyran för förskolelokaler som planläggs i bottenvåning av bostadshus på annans mark. Sådant åtagande riskerar att försämra förutsättningarna för kommunen att nå målet om 50 % fristående utförare i nybyggda områden.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska utarbeta ett förslag på strategi för planering av förskolor i större exploateringsområden.

Förskolegårdarnas funktion, storlek och utformning

Huddinge kommun har sedan april 2020 ett beslut om riktlinjer för storlek på friyta vid förskolor och skolor. Beslutet utgör ett förtydligande av kommunens tolkning av plan- och bygglagen på detta område, vilket bidrar till att skapa tydliga förutsättningar för detaljplaner som innehåller skol- och förskolegårdar.

Förskolan har ett pedagogiskt uppdrag, som grundar sig på skollagen och förskolans läroplan. Förskolegårdarna är viktiga i undervisningssyfte och för att kunna uppfylla målen i läroplanen. Förskolegården är en lärmiljö som behöver innehålla varierade och mångsidiga miljöer som gynnar lärande och utforskande, rörelse och lek på både plan och kuperad mark

Kommunens riktlinjer beskriver möjligheten att kompensera för brist på friyta genom att tillgängliggöra närliggande park- eller naturområden som knyts till en förskola genom tillgängliga och trafiksäkra gångstråk.

Som ett komplement till kommunens riktlinjer för storlek på friyta vid skolor och förskolor skulle kommunen behöva ta fram en beskrivning av vilken funktion som förskolegården fyller för verksamheten. I samband med det behöver också beskrivas hur verksamheten använder sig av kompensatoriska ytor, hur en kompensatorisk yta behöver vara beskaffad för att fylla sin funktion, samt vilka krav som ställs på en kompensatorisk yta för att den ska kunna utgöra en resurs för mer än en förskola.

Vidare behöver kommunen genom inventering säkerställa att det finns ett bestånd av parker och naturområden som står i proportion till beståndet av befintliga och planerade förskolor med otillräcklig friyta.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen utreda och beskriva förskolegårdens och de kompensatoriska ytornas funktion för verksamheten.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen inventera beståndet av befintliga och planerade förskolors friyta, bristande friyta samt tillgång till kompensatoriska ytor kopplade till dessa. Inventeringen ska omfatta både kommunala och fristående förskolor i kommunen.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen och Huddinge samhällsfastigheter ta fram ett generellt program för förskolegårdars utformning och funktion.

Östra Huddinge

Behovsprognosen avseende förskolebarn i östra Huddinge förutspår en kraftigare tillväxt i Vidja och Länna medan tillväxten i Skogås och Trångsund förväntas bli svagare. Totalt förväntas en tillväxt på ca 1,6 % om året i området.

I Vidja förväntas antalet barn i förskoleålder öka från 69 till strax över 100 under 10-årsperioden. Behovet möts i första hand av den nya förskola som är planerad i Mellansjö. I samband med framtagandet av skolstrukturplanen för östra Huddinge bör möjligheten för en eventuell framtida etablering av en småskalig kombinerad förskola/skola ses över.

I Skogås och Trångsund finns för närvarande en överkapacitet om ca 40 platser. Överkapaciteten kommer att öka ytterligare när den nya förskolan i Sjöängen står klar. Kommunen bör skjuta fram byggstarten för den planerade förskolan i Sjöängen till 2027.

Inga ytterligare förskolelokaler behövs i vare sig Skogås eller Trångsund före 2030. Den nya förskola som planerats på Svalans gamla tomt föreslås skjutas till efter 2030.

En ny privat förskola är planerad att uppföras i Österhagen i Länna i samband med utbyggnaden av bostäder i området.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Den nya förskolan på Svalans gamla tomt i Skogås senareläggs i planeringen till att uppföras efter 2030.
- Byggstart för den nya förskolan i Sjöängen skjuts fram till 2027.

Mellersta Huddinge

Behovsprognosen för mellersta Huddinge visar på en kraftig tillväxt av antalet förskolebarn. I genomsnitt förväntas antalet förskolebarn växa med 2,1 % om året. Starkast tillväxt förväntas i Sjödalen och Fullersta, där det också planeras flest nya bostäder. Samtidigt finns för närvarande ett överskott på ca 200 förskoleplatser i mellersta Huddinge vilket, i kombination med ett stort inflöde av nya förskoleplatser, skapar en utmaning att under den kommande 10-årsperioden undvika ett stort och kostsamt överskott.

I Snättringe färdigställer Huddinge samhällsfastigheter under året en ny förskola i kvarteret Bildhuggaren. I samband med att den nya förskolan tas i bruk uppstår ett överskott av förskoleplatser i området. Kommunen behöver se över var i området man lämpligast avvecklar kapacitet för att minska överskottet. Om möjligt bör man avveckla lika många avdelningar som tillkommer genom den nya förskolan.

I Stuvsta är det i nuläget relativt god balans mellan behov och tillgång till förskoleplatser. I samband med att den nya förskolan i Högmora tas i bruk uppstår ett överskott i området som sedan sakta minskar över tid. Ingen ytterligare kapacitet behöver tillföras under perioden. Däremot finns ett behov av att se över var i området det är möjligt att lämna lokaler efter att den nya förskolan i Högmora tagits i drift.

I Fullersta finns för närvarande ett relativt stort överskott som till följd av den stora tillväxten förväntas vändas till ett litet underskott mot slutet av prognosperioden. Då är dock inte den planerade förskolan i Tingshuset inräknad. Med hänsyn till den rådande situationen i mellersta Huddinge skulle det finnas stor potentiell vinning i att lyfta bort den planerade förskolan från Tingshuset för att istället hitta en annan förskoletomt där kommunen har större rådighet över när i tid den nya förskolan byggs. Alternativt behöver man se över var i Fullersta det är lämpligt att avveckla kapacitet i samband med att den nya förskolan står klar.

I Själdalen finns i nuläget ett stort överskott av platser.

En ny fristående förskola beräknas stå klar i Själdalsbacken under 2024.

Sedan tidigare har tre nya förskolor planerats i Fabriken/Förrådet och två nya förskolor i Storängen etapp 4. Samtliga dessa förskolor är förlagda till bottenvåning på bostadshus. För att minska det stora prognostiserade överskottet av förskoleplatser i Sjöängen föreslås det samlade antalet förskolor i de två detaljplanerna minskas från fem till tre.

I kvarteret Aspen Palmen planeras en ny förskola med 8-10 avdelningar. Förskolan skjuts i tid till efter 2030.

I Hängbjörken planeras en ny förskola med 4-5 avdelningar. Förskolan skjuts i tid till efter 2030.

I Högmora byggs en ny förskola med 8 avdelningar som är klar att tas i bruk under hösten 2021. En fristående förskola planeras stå klar i Mellansjö under 2022. Dessa

två förskolor bedöms svara väl mot det samlade behovet i Högmora, Mellansjö och Vidja.

I Gladö-Lissma prognostiseras tillräckligt många barn för att fylla en förskola med 4-5 avdelningar. Det bedöms som möjligt att planlägga en tomt för förskola/skola i Gladö, men innan kommunen går vidare med en eventuell planläggning behöver behovet utredas närmare. Det är relativt stora avstånd inom området och medan det skulle vara en påtaglig förbättring för småbarnsfamiljer i Gladö att få en förskola i området, så skulle boende i Lissma inte alls ha ut samma nytta. En stor del av barnen i Gladö-Lissma går idag dessutom i förskola i Sjödalen, vars överskott av förskoleplatser skulle växa ytterligare till följd av en eventuell ny förskola i Gladö.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen utreda var kommunen lämpligast avvecklar kapacitet i samband med att den nya förskolan i Bildhuggaren tas i bruk.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen utreda var kommunen lämpligast avvecklar kapacitet i samband med att den nya förskolan i Balingsnäs tas i bruk.
- Den nya förskolan i Hängbjörken senareläggs i planeringen till att uppföras efter 2030.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen utreda förutsättningarna för att lyfta bort den planerade förskolan från Tingshuset och hitta en annan lämplig lokalisering för en förskola i området.

Förslag till beslut

Den nya förskolan i Aspen Palmen senareläggs i planeringen till att uppföras efter 2030. Kommunfullmäktiges beslut om framtida verksamhetsutförare och byggherre från den 17 december 2018 avseende Aspen/Palmen ändras och kommunstyrelsen får i uppdrag att genom markanvisningsförfarande tillse att ny förskola uppförs av en privat aktör.

Det samlade antalet förskolor i detaljplanerna Fabriken/Förrådet och Storängen etapp 4 ändras från fem till tre. Alla dessa tre förskolor ska drivas i kommunal regi.

Sydvästra Huddinge

Lokalbehovspronosen för sydvästra Huddinge visar en stark tillväxt i Flemingsberg medan antalet barn i förskoleålder förväntas minska i Glömsta under prognosperioden. Den genomsnittliga tillväxttakten i området prognostiseras till 1,7 % per år. I nuläget finns det ett överskott på ca 200 platser. Med de tillkommande 160 platserna på Hälsovägen och de platser som planeras att avvecklas under perioden prognostiseras ett överskott av platser fram till år 2029 då ytterligare 6-8 avdelningar behöver tillföras för att nå balans. Samtidigt bedrivs flera av de befintliga förskolorna i området i ej funktionella lokaler som ur ett verksamhetsperspektiv med fördel skulle kunna bytas mot nya och bättre lokaler. I samband med arbetet med en skolstrukturplan för sydvästra Huddinge bör detta beaktas.

Flera av de nya förskolorna i området planeras i bottenvåning av bostadshus. Om inte detta kan ändras finns en stor risk att det prognostiserade överskottet byggs på ytterligare under perioden.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Tidigare planerad förskola i Campus Flemingsberg utgår ur planeringen.
- Den nya förskolan på Visättravallen senareläggs i planeringen till att uppföras efter 2030.
- De nya förskolor som planeras i samband med utbyggnad och förtätning av Flemingsberg skjuts i tid till 2029 respektive efter 2030. Om möjligt bör en eller flera av dessa förskolor planeras som en friliggande förskolebyggnad på egen tomt.
- De båda förskolorna i Vista skogshöjd och Peter Pans väg/Lövstastigen skjuts i tid till efter 2030.

Nordvästra Huddinge

Enligt lokalbehovspronosen för nordvästra Huddinge förväntas en kraftig tillväxt avseende antalet förskolebarn i området fram till 2030. Den genomsnittliga ökningen prognostiseras till 3,25 % per år, men huvuddelen av den tillväxten förväntas ske under perioden 2026-2030, främst med anledningen av den planerade bostadsutbyggnaden i Kungens kurva och Vårby udde.

I stort bedöms planeringen av kapacitet i de nya bostadsområdena i Vårby udde och Kungens kurva stå i god proportion till de förväntade behoven. Det ligger dock ett stort mått av osäkerhet i denna planering, dels eftersom prognoser avseende befolkningsstruktur i outbyggda områden är betydligt mer osäkra än i befintliga

områden, dels utifrån att samtliga nya förskolor i dessa två områden är planerade i bottenvåning av bostadshus. Konsekvensen av detta är att det saknas möjlighet att anpassa utbyggnadstakten av förskolor till det verkliga behovet om detta visar sig avvika från prognoserna.

För att öka förmågan att möta behoven på ett effektivt sätt i dessa områden bör möjligheten undersökas att planera en eller flera förskolor i vardera området som friliggande förskolebyggnad på egen tomt. Parallellt med detta behöver också möjligheten att anordna tillfälliga förskolebyggnader i närområdet utredas.

Enligt tidigare beslut ska den första förskolan som byggs i Kungens kurva drivas i kommunal regi. Det framgår dock inte av nuvarande planering i vilken ordning förskolorna i området kommer att byggas. Det finns goda skäl att planera så att den förskola i området som är belägen närmast den nya skoltomten drivs av samma huvudman som också driver skolan. På så sätt ges möjlighet att omfördela lokalresurser mellan skola och förskola i takt med att behovet förändras i området. Det tidigare beslutet bör därför ändras så att denna fråga ges företräde.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen utreda förutsättningarna för att planera en eller flera förskolor i Kungens kurva som friliggande förskolebyggnad på egen tomt.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen utreda förutsättningarna för att planera en eller flera förskolor i Vårby udde som friliggande förskolebyggnad på egen tomt.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen och Huddinge samhällsfastigheter utreda lämpliga platser för uppförande av tillfällig förskola i närområdet till Vårby udde och Kungens kurva.

Förslag till beslut

Den förskola i kvarteret Diametern som är närmast belägen skoltomten i området ska i första hand om möjligt drivas av samma huvudman som skolan. Den första av övriga förskolor i området att byggas ska drivas i kommunal regi.

Kommande investeringar

Nedanstående tabell visar det från lokalresursplanen härledda investeringsbehovet för perioden 2021-2030, både omfattande projekt som ska genomföras och drivas i

kommunal regi och de som ska ske i privat regi. Investeringsbelopp är angivna i miljoner kronor. Samtliga siffror utom de som ligger närmast i tid (2021-2022) utgörs av grova uppskattningar vars främsta syfte är att ge en uppfattning om storleken på de enskilda projekten och förhållandet mellan kommunala och privata investeringar. Beloppen avser det totala investeringsbehovet för respektive projekt och de står utplacerade på året för planerad byggstart.

Förskolenämnden	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Sjöängen 7 avd							71			
Ballingsnäs 8 avd	67									
Hälsövågen Flemingsberg 8 avd				60						
Flemingsberg 5 avd										50
Fabriken/förrådet 5 avd (privat investering, kommunal drift)							50			
Vårby udde 5 avd (privat investering, kommunal drift)								50		
Kungens kurva 5 avd (privat investering, kommunal drift)									50	
Österhagen 5 avd (privat)			50							
Sjödalsbacken 5 avd (privat)			50							
Hängbjörken 4 avd (privat)										40
Mellansjö/Svartvik 4 avd (privat)	40									
Hälsövågen Flemingsberg 3 avd (privat)					30					
Flemingsberg 5 avd (privat)								50		
Vårby udde 5 avd (privat)										50
Kungens kurva 5 avd (privat)							50			
Summa	107	0	100	60	30	0	171	100	50	140

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Kommunövergripande

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens lokalbehovsprognos visar att det sannolikt saknas behov av att tillföra ytterligare lokaler till nämndens verksamheter innan 2035. Prognosen visar också på ett betydande lokalöverskott inom befintliga gymnasieskolor. Det finns skäl att se över om det är möjligt att effektivisera lokalanvändningen i det befintliga lokalbeståndet för att spara resurser under den kommande 10-årsperioden.

Det finns också ett behov av att utveckla en mer djupgående prognosmodell för kommande lokalbehovsprognoser för att få en fördjupad förståelse för nämndens behov. Gymnasieskolan är också på många sätt kommunens mest komplicerade verksamhet att prognostisera. Behovssituationen påverkas inte bara av antalet barn i gymnasieålder, utan också av elevkullarnas storlek i andra närliggande kommuner, förändringar i utbudet i regionen, söktryck och förändring i sökmönster över tid till olika program, osv.

Det finns också anledning att utarbeta en strategisk målbild för gymnasieskolans utveckling på lång sikt. På kort sikt har man dom lokaler man har, men på längre sikt, i takt med att det befintliga lokalbeståndet slits och åldras uppstår tillfällen då lokaler behöver genomgå större underhållsåtgärder, eller till och med rivas och ersättas. Då är det också möjligt att få till stånd större förändringar, som att flytta en hel gymnasieskola till ett nytt mer strategiskt läge. Det förutsätter dock att man från början har en långsiktig planering för verksamhetens utveckling.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen utveckla en ny modell för en fördjupad behovsprognos för gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområden
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen utreda förutsättningarna för att effektivisera gymnasieskolornas lokalanvändning
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen ta fram förslag till en strategisk utvecklingsplan för gymnasieskolorna i Huddinge kommun

Socialnämnden

Allmänt

Socialnämndens lokalbehovsprognos identifierar ett antal verksamhetsanknutna behov för den kommande 10-årsperioden, men preciserar inte tydligt när behoven förväntas uppstå och hur olika verksamheters behov kan förväntas ändras över tid. Om de beskrivna behoven redan föreligger i nutid kan de behöva lösas genom mer akuta åtgärder i stället för att utredas på det sätt som är avsikten med hanteringen genom lokalresursplanen och kommunens lokalförsörjningsprocess.

Behoven inom socialnämndens verksamhetsområden är endast delvis sammankopplade med den allmänna befolkningsutvecklingen och det kan därför vara nödvändigt att utveckla andra strategier för att kunna prognostisera behov över tid. Det är dock viktigt att utveckla metoder som ger möjlighet till en mer långsiktig planering där det finns utrymme att identifiera och utreda strategiska vägval.

Det finns också ett behov av att, tillsammans med vård och omsorgsnämnden, ta fram och uppdatera standardiserade lokalprogram, rumsfunktionsprogram och lösningar för de två nämndernas olika boendeformer, samt identifiera lämpliga tomter för uppförande av framtida boenden.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med socialförvaltningen utveckla metoder för att ta fram långsiktiga behovsprognoser för socialnämndens verksamhetsområden.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med socialförvaltningen ta fram förslag på standardiserade lokalprogram, rumsfunktionsprogram och lokallösningar för socialnämndens olika boendeformer.

Kommunövergripande

Socialnämndens lokalbehovsprognos pekar på ett eventuellt behov av att skapa fler boendeplatser inom socialpsykiatri för att kunna avsluta externa placeringar. I samband med det behöver kommunstyrelsens förvaltning och socialförvaltningen gemensamt se över förutsättningarna för att tillskapa fler boendeplatser så att beslut kan tas på rätt grund.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med socialförvaltningen utreda förutsättningarna för tillskapande av fler boendeplatser inom socialpsykiatri

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med socialförvaltningen precisera behovet av nytt stödboende för kvinnor med beroendeproblematik och utreda möjliga lösningar för att möta behovet

Mellersta Huddinge

De behov som beskrivs för mellersta Huddinge avseende nya lokallösningar för barn- och ungdom, delar av socialpsykiatrins boendestöd, enheten som arbetar med familjehemsplacerade barn och familjecentralen i Huddinge centrum behöver alla preciseras och utredas för att tydliggöra förutsättningarna.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med socialförvaltningen utreda möjliga lösningar för att möta behovet av stödboende för äldre män med långvarigt missbruk
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med socialförvaltningen precisera och utreda behovet av lokaler för barn- och ungdom, delar av socialpsykiatrins boendestöd och enheten som arbetar med familjehemsplacerade barn
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med socialförvaltningen precisera och utreda behovet av lokaler för familjecentralen i Huddinge centrum

Sydvästra Huddinge

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med socialförvaltningen precisera behovet av att samlokalisera familjecentralen med barnmorskemottagningen och barnavårdscentralen, samt att utreda möjliga lösningar.

Vård- och omsorgsnämnden

Allmänt

Vård och omsorgsnämndens behovsprognos visar på en högre tillväxt än den allmänna befolkningstillväxten både avseende äldreboenden och LSS-boenden och andra boendeformer. Samtidigt visar behovsprognosen att behovet av äldreboendeplatser har sjunkit till följd av covid-19. Det är ett rimligt antagande att behovskurvan kommer att normaliseras så småningom, när pandemin är under kontroll till följd av vaccination, men prognosen betraktas som osäker tills vidare.

Behovsprognosen skulle med fördel kunna utvecklas till kommande år för att ge en mer detaljerad bild och därigenom möjlighet till djupare förståelse av de prognostiserade behoven.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med socialförvaltningen utveckla vård- och omsorgsnämndens lokalbehovsprognos
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med socialförvaltningen ta fram förslag på standardiserade lokalprogram, rumsfunktionsprogram och lokallösningar för socialnämndens och vård- och omsorgsnämndens olika boendeformer

Behov inom funktionshinderområdet

Vård- och omsorgsnämndens lokalbehovsprognos visar på ett behov av 8 nya LSS-bostäder under den närmaste 10-årsperioden av vilka 6 avser behov utifrån växande antal brukare, medan 2 avser externa placeringar som socialförvaltningen bedömer skulle kunna tas hem till egen regi. Behovet bedöms till ett nytt LSS-boende om året från 2021 till och med 2026, och därefter ett nytt vart annat år. Det är oklart om de LSS-bostäder som är planerade i olika exploateringsprojekt runt om i kommunen har förutsättningar att möta behovet.

Det ligger ett problem i att planera in LSS-bostäder i pågående bostadsprojekt så till vida att behovet inte är knutet till det specifika bostadsområdet som boendet är inplanerat i. Det innebär att när flera bostadsprojekt med inplanerade LSS-boenden blir försenade samtidigt uppstår en bristsituation som är svår att lösa.

Det är också kostnadsdrivande för kommunen att planera in LSS-boenden i flerbostadshus då det innebär att boendena prissätts i relation till marknaden för bostadsrätter. I rådande marknadsläge innebär det uppskattningsvis en merkostnad för kommunen på ca 10 mnkr för en gruppboestad med 6 lägenheter om man jämför

med att bygga fristående LSS-boenden på egna tomter. Med anledning av det bör kommunen utarbeta en konceptlösning för fristående LSS-boenden och arbeta med att hitta lämpliga tomter för deras uppförande.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med socialförvaltningen ta fram en plan för hur kommunen ska möta behovet av LSS-bostäder, serviceboenden och bostäder med särskild service under de närmaste 10 åren
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med socialförvaltningen och Huddinge samhällsfastigheter ta fram en konceptlösning för LSS-boende i fristående byggnad
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med socialförvaltningen lokalisera tomter som är lämpliga för uppförande av fristående LSS-boenden

Äldreomsorgen

Lokalbehovsprognosen visar på ett relativt stort överskott av äldreboendeplatser från det att Bildhuggaren står klar under 2021. Överskottet av platser förväntas sedan sjunka succesivt i takt med att behovet ökar. Utöver Bildhuggaren bedöms två ytterligare nya äldreboenden, med 54 platser vardera, behövas för att möta behovet till 2030. Med beaktande att fem nya äldreboenden planeras i privat regi i kommunen finns risk för framtida överetablering. För att minska risk för det är det viktigt att kommunen för en dialog med de exploatörer som planerar nya boenden i kommunen, med transparens i prognoser.

Utifrån förestående behov av större underhållsåtgärder av befintliga kök på kommunens äldreboenden finns behov av att utreda ekonomiska konsekvenser av en eventuell verksamhetsförändring där matproduktionen koncentreras till ett fåtal kök.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med socialförvaltningen och Huddinge samhällsfastigheter ta fram standardiserade lokalprogram, rumsfunktionsprogram och lokallösningar för äldreboende
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med socialförvaltningen och Huddinge samhällsfastigheter utreda lämplig framtida användning av Stortorp hus C
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med socialförvaltningen och Huddinge samhällsfastigheter utreda konsekvenserna av och förutsättningarna för

en eventuell organisationsförändring för köksverksamheten på kommunens äldreboenden.

Kommande investeringar

Nedanstående tabell visar det från lokalresursplanen härledda investeringsbehovet för perioden 2021-2030, både omfattande projekt som ska genomföras och drivas i kommunal regi och de som ska ske i privat regi. Investeringsbelopp är angivna i miljoner kronor. Samtliga siffror utom de som ligger närmast i tid (2021-2022) utgörs av grova uppskattningar vars främsta syfte är att ge en uppfattning om storleken på de enskilda projekten och förhållandet mellan kommunala och privata investeringar. Beloppen avser det totala investeringsbehovet för respektive projekt och de står utplacerade på året för planerad byggstart.

Vård och omsorgsnämnden	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Servicebostad 10 lgh				30						
Servicebostad 10 lgh					30					
Servicebostad 10 lgh							30			
Servicebostad 10 lgh										30
LSS bostad								20		
LSS bostad										20
LSS bostad Trångsund			20							
LSS bostad Österhagen (privat investering, kommunal drift)				30						
LSS bostad Fabriken/Förrådet (privat investering, kommunal drift)					30					
LSS bostad Diametern (privat investering, kommunal drift)						30				
LSS bostad Vårby Udde (privat investering, kommunal drift)							30			
LSS bostad Södalsbacken (privat investering, kommunal drift)					31					
Äldreboende 54 platser (privat)				150						
Äldreboende 54 platser (privat)						150				
Summa	0	0	20	210	91	180	60	20	0	50

Kultur- och fritidsnämnden

Allmänt

Kultur- och fritidsnämndens tar i lokalbehovsprognosen upp inte bara behov av nya verksamhetslokaler utan även idrotts- och parkanläggningar (anläggning utan lokal) av olika slag. En anläggning är inte en lokal, ligger utanför lokalförsörjningsprocessen, och därför kommer anläggningsbehoven inte att beröras vidare i denna lokalresursplan. Däremot behöver även anläggningars investeringsbehov hanteras på ett sätt som är tydligt för organisationen, hur budgetbeslut hanteras för anläggningar, hur ansvarsfördelningen ser ut och hur det säkerställs att förvaltningen får tillräckliga resurser för att kunna hantera drift av nya anläggningar.

Kultur- och fritidsnämnden har flertalet styrdokument och lagar som beskriver ramverket för vad kommunen ska erbjuda inom kultur- och fritidsverksamhet. Enligt FNs barnkonvention, som är svensk lag sedan 2020, så ska alla barn och ungdomar ha rätt till lika möjligheter till åldersanpassad rekreations- och fritidsverksamhet. Bibliotekslagen reglerar att alla kommuner ska ha folkbibliotek, att folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov. Kultur- och fritidsförvaltningens lokalbehovsprognos utgår ifrån kommunens Mål och budget, från befolkningsprognos kopplat till antal lokaler/anläggningar idag och beläggningsgraden kopplat till nyckeltal i jämförelse med andra kommuner. Vidare finns inte möjlighet att i varje kommundel ha alla typer av lokaler/anläggningar utan det styrs också av kommande utvecklingsplaner, en växande kommun och marktillgång. Ytterligare finns utredningar utifrån politiska initiativ i botten för särskilda lokaler/anläggningar som exempelvis ny simhall, ridsportverksamhet. Idrottspolitiska programmet, Kulturpolitiska programmet och Biblioteksprogrammet som är kommunövergripande program anger en politisk viljeinriktning med framtida behov för respektive verksamhetsområde.

En lokalbehovsprognos och beskrivning behöver utgå från en grund där det är tydligt vad kommunen ska stå för och inte stå för i form av kommunal service. När man har definierat den grunden kan man genom kommunövergripande strukturplaner för de funktioner och verksamheter som ingår i den kommunala servicen definiera var olika verksamheter behöver finnas. Med det som grund går det sedan att definiera vilka lokalbehov som finns och vilka lokalbehov som uppstår i takt med att kommunen växer. Vid framtagande av strukturplaner bör beaktande tas av krav på effektivt användande av kommunens lokaler.

Idrottshallar och gymnastikhallar används av skolorna vardagar på dagtid. På kvällar och helger används hallarna av föreningslivet genom kultur- och fritidsförvaltningen. Huvudmannaskapet är uppdelat så att fullstora idrottshallar ligger på kultur- och fritidsförvaltningen, medan gymnastiksalar tillhör skolan. Det finns anledning att se över om nuvarande upplägg är funktionellt eller om det finns anledning att genomföra en förändring.

Föreningars och studieförbunds verksamhet utgör en viktig del av kommunens arbete, inte minst med att erbjuda unga en aktiv fritid. Huddinges föreningsliv ska därför ges stöd och uppmuntran, inte minst i form av ändamålsanpassade lokaler utifrån identifierat lokalbehov. Genom samverkan kan ett bredare utbud av idrott, rörelse och motion åstadkommas. För att kunna tillgodose lokalbehov hos de ”smalare” sporterna är det särskilt viktigt med en regional samverkan med andra kommuner kring nyttjande och utveckling av de regionala anläggningarna.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen ta fram en kommunövergripande biblioteksstrukturplan
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen ta fram en kommunövergripande fritidsgårdsstrukturplan
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen utreda huvudmannaskap för idrotts- och gymnastikhallar
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen och ta fram en kommunövergripande simhallsstrukturplan.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen och ta fram en kommunövergripande kulturskolestrukturplan.
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen se över och utveckla investeringsprocessen och ansvarsfördelningen för idrottsanläggningar i kommunen

Östra Huddinge

Kultur- och fritidsnämndens lokalbehovsprognos pekar på brister gällande tillgänglighetsanpassning i ungdomsverksamhetens Rockvilles lokaler, och brist på omklädningsrum i Stortorps ishall.

Ungdomsverksamheten Rockville tillhör kulturhus för unga ”Kultopia”, som även omfattar verksamheten Huset. Kultopia erbjuder verksamhet för ungdomar i hela kommunen, och har samarbete med kulturskolan. Vid en framtida avveckling av Rockvilles lokal i Trångsund behöver hänsyn tas till den effektiviseringsprocess som ska råda de närmsta åren. Verksamheten Rockville behöver synkroniseras med befintliga verksamheter inom förvaltningen, och lokaler behöver samutnyttjas.

Under 2020 stängdes biblioteket i Trångsund till följd av brister i den dåvarande bibliotekslokalen. Lokalprogram och rumsfunktionsprogram för ett nytt bibliotek behöver tas fram, parallellt med att möjlighet till ny lokalisering utreds. I samband

med detta arbete bör möjligheten till samlokalisering och samnyttjande av lokaler med andra verksamheter ses över.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen utreda det långsiktiga lokalbehovet för ungdomsverksamhet med bäring på Rockville och samtidigt utreda möjliga lösningar på bristerna i befintliga lokaler
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen utreda bristen på omklädningsrum i Stortorps ishall och se över möjliga lösningar
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen ta fram lokalprogram och rumsfunktionsprogram för ett nytt bibliotek i Trångsund
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen utreda möjliga alternativ till ny lokallösning för Trångsunds bibliotek

Mellersta Huddinge

Den planerade skolan i Aspen Palmen föreslås på grund av bristande lokalbehov för skola/föskola skjutas i tid till efter 2030. Det påverkar också planeringen av nya lokaler för kulturskolan samt idrottshallen, som var tänkt att bli en specialhall för gymnastik. För kulturskolans räkning behöver en ny lokallösning tas fram. Specialhallen för gymnastik kan lösas i anslutning till Solfagraskolan i samband med den kommande om- och tillbyggnaden av skolan. Frågan behöver dock utredas först.

Parallellt med att en lokaliseringsutredning genomförs för en ny simhall behöver också lokalprogram och rumsfunktionsprogram tas fram.

I samband med uppförandet av en ny simhall behövs också en ny idrottshall som ersätter Huddingehallen.

Den pågående fortsatta utredningen av ett nytt kommunhus inbegriper och påverkar Huvudbibliotekets nuvarande lokaler. Ett nytt huvudbibliotek ska planeras antingen ihop med ett nytt kommunhus, alternativt i egna lokaler i Huddinge centrum, beroende på förutsättningarna på den tomt som väljs för ett nytt kommunhus.

Projektering avseende ombyggnad av Fullersta bio för Kultopia pågår.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen utreda möjliga alternativ till ny lokallösning för kulturskolan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen utreda förutsättningarna för att bygga en specialhall för gymnastik i anslutning till Solfagraskolan i samband med om- och tillbyggnaden av skolan
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen ta fram lokalprogram, rumsfunktionsprogram och mått avseende byggnadens fotavtryck för en ny simhall
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen ta fram lokalprogram och rumsfunktionsprogram för den nya idrottshall som ska ersätta Huddingehallen
- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen genomföra en lokaliseringsutredning för en ny simhall. Utredningen ska omfatta möjliga lokaliseringar i mellersta Huddinge och Flemingsberg.

Sydvästra Huddinge

Barn- och utbildningsförvaltningen har identifierat behov av att tillföra ytterligare hallkapacitet i sydvästra Huddinge (företrädesvis i Glömsta) för att klara skolornas behov. Kultur- och fritidsförvaltningen behöver vara delaktiga i utredningsarbetet kring frågan.

I lokalbehovsprognosen pekas på behov av en samordnad verksamhet i delade lokaler i Flemingsberg för bibliotek och ungdomsverksamhet med målgruppen 0-100 år. Kultur- och fritidsförvaltningen planerar starta en sådan gemensam verksamhet i samarbete med ABF, där målgruppen 16-20 år ingår i konceptet. Sedan åldern för fritidsgårdarnas målgrupp sänktes till att gälla högstadieläver, pågår en metodutveckling kring målgruppen 16-20 år, och syftet är att arbeta med vuxenblivande och inkludering i samhället. Det behöver också tydliggöras om detta är ett behov som endast föreligger i Flemingsberg, eller om det kan bli aktuellt på andra platser i kommunen.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen utreda hur man på bästa sätt tillför idrottshallskapacitet till skolorna i sydvästra Huddinge.

Nordvästra Huddinge

I nordvästra Huddinge pågår planering för två nya stadsdelar i Kungens Kurva och Vårby udde. Den nya stadsdelen i Kungens kurva blir så stor att den behöver en egen

fullstor idrottshall, medan det för Vårby udde behövs en djupare analys avseende behovet.

Den aktör som är tänkt att driva den nya friskolan i Kungens kurva har inte förutsättningar att på egen hand finansiera en fullstor idrottshall. För att ändå se till att det byggs en fullstor idrottshall i Kungens kurva bedömer förvaltningen att kommunen behöver gå in som förstahandshyresgäst i den nya hallen för att sedan hyra ut hallen i andra hand på dagtid, vardagar, till friskolan.

I nordvästra Huddinge finns även behov av biblioteks-, kultur- och kulturskoleverksamhet, baserat på prognosticerad befolkningstillväxt.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning uppdras att tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen förhandla fram avtal avseende inhyrning och vidare uthyrning avseende en fullstor idrottshall i Kungens kurva
- Kommunstyrelsens förvaltning uppdras att tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen utreda förutsättningarna för att hyra en fullstor idrottshall i Vårby udde
- Kommunstyrelsens förvaltning uppdras att tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen utreda behovet av en fullstor idrottshall i Vårby udde

Kommande investeringar

Nedanstående tabell visar det från lokalresursplanen härledda investeringsbehovet för perioden 2021-2030, både omfattande projekt som ska genomföras och drivas i kommunal regi och de som ska ske i privat regi. Investeringsbelopp är angivna i miljoner kronor. Samtliga siffror utom de som ligger närmast i tid (2021-2022) utgörs av grova uppskattningar vars främsta syfte är att ge en uppfattning om storleken på de enskilda projekten och förhållandet mellan kommunala och privata investeringar. Beloppen avser det totala investeringsbehovet för respektive projekt och de står utplacerade på året för planerad byggstart.

Kultur och fritidsnämnden	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ny simhall					350					
Ny idrottshall som ersätter Huddingeallen					120					
Nytt huvudbibliotek					100					
Nytt bibliotek Trångsund				15						
Ombyggnad Fullersta bio		34								
Stall Sundby gård	50									
Idrottshall Utsäljeskolan (ingår i skolan)										
Bibliotek Kungens kurva										15
Fritidsgård Utsälje (ingår i skolan)										
Fullstor idrottshall för gymnastik Solfagra				60						
Kulturskolelokal Sjödalén		40								
Kulturskolelokal Kungens kurva										15
Idrottshall Vårby udde (privat investering, kommunal drift)							50			
Idrottshall Kungens kurva (privat investering, kommunal drift)								50		
Summa	50	74	0	75	570	0	0	0	0	30

Huddinge samhällsfastigheter

Huddinge samhällsfastigheter arbetar med att ta fram underhållsplaner för hela det egna beståndet. Underhållsplanerna behöver sedan sammanställas till en lista över framtida större underhållsprojekt med en inbördes prioriteringsordning, en bedömning avseende när i tid de bör genomföras och en preliminär grov kostnadsbedömning. Listan ska fungera som underlag för en gemensam planering av större underhållsprojekt mellan Huddinge samhällsfastigheter, kommunstyrelsens förvaltning och övriga berörda förvaltningar.

Aktiviteter för uppföljning i kommande lokalresursplan

- Kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med Huddinge samhällsfastigheter ta fram långsiktiga underhållsplaner för hela det egna beståndet av verksamhetslokaler

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens förvaltning leder arbetet med att ta fram förslag på lösning för ett nytt kommunhus där kommunens förvaltningar och bolag kan samlas. Det nya kommunhuset är tänkt att inrymma över 1200 anställda och kommer därmed att bli en stor byggnad som också innebär en stor investering för kommunen. Det uppvägs sannolikt av de effektiviseringar och det förbättrade samarbete över förvaltningsgränser som möjliggörs då dagens fysiska barriärer inom organisationen byggs bort.

I samband med förslag på lösning för nytt kommunhus, leder kommunstyrelsens förvaltning arbetet med att ta fram förslag på lösning för ett nytt drifthus, som ska inrymma driftpersonal inom Huddinge samhällsfastigheter och miljö- och bygglovsförvaltningen.

I enlighet med beslutad lokalförsörjningsprocess föreslås att en årlig investeringsreserv om 50 mnkr fördelas till kommunstyrelsen för att förenkla beslutsprocessen kring tilldelning av budget till brådskande lokalprojekt samt tilldelning av utökad investeringsram till projekt som behöver det.

Kommande investeringar

Nedanstående tabell visar det från lokalresursplanen härledda investeringsbehovet för perioden 2021-2030, både omfattande projekt som ska genomföras och drivas i kommunal regi och de som ska ske i privat regi. Investeringsbelopp är angivna i miljoner kronor. Samtliga siffror utom de som ligger närmast i tid (2021-2022) utgår från grova uppskattningar vars främsta syfte är att ge en uppfattning om storleken på de enskilda projekten och förhållandet mellan kommunala och privata investeringar. Beloppen avser det totala investeringsbehovet för respektive projekt och de står utplacerade på året för planerad byggstart.

Kommunstyrelsen	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Nytt kommunhus (Beslut om huvudmannaskap senare)				1000						
Drifthus			84							
Investeringsreserv	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50